

ที่ สฎ ๐๐๑๘/ว ๒๐๓/๕๑

ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ถนนคอนนง อ.เมืองฯ จ.สฎ ๘๕๐๐๐

พ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ
บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๙

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี เทศบาลนครเกาะสมุย
เทศบาลเมืองท่าข้าม เทศบาลเมืองนาสาร และเทศบาลเมืองคอนสัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๒๓๙๓๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากกรมการปกครอง ว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชน
ของอำเภอและเทศบาลหลายแห่ง ได้หารือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมการออกบัตร
ประจำตัวประชาชนของบุคคลผู้ซึ่งมีอายุเกิน ๗๐ ปี และผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายกำหนดบุคคล
ซึ่งได้รับการยกเว้น ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๘ ที่มายื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ใน
กรณีบัตรหาย หรือถูกทำลาย บัตรชำรุด หรือแก้ไขชื่อตัวชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือย้าย
ที่อยู่ ว่าการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมจากบุคคลดังกล่าว ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตร
ประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๙ ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดหรือไม่

เพื่อให้การปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไป
ในแนวทางเดียวกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอให้ อำเภอ เทศบาล ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑ กรณีการขอมีบัตรหรือขอมีบัตรใหม่ของผู้มีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พ.ร.๑๔
ซึ่งมีอายุเกิน ๗๐ ปี

(๑) ถ้าเป็นกรณีขอมีบัตรครั้งแรก ไม่ว่าจะด้วยเหตุของการได้รับการเพิ่มชื่อ ในทะเบียน
บ้าน การได้สัญชาติไทย หรือการพ้นจากสถานะของบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวง พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรได้ตามมาตรา ๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ
บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ โดยยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียม

(๒) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ โดยบัตรดังกล่าวไม่อยู่ใน
เงื่อนไขที่จะใช้ได้ตลอดชีวิตตามมาตรา ๖ ทวิ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน
พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่ได้ตาม
มาตรา ๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันโดยยกเว้นไม่เก็บค่าธรรมเนียม

(๓) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจากบัตรเดิมสูญหาย ถูกทำลาย
ชำรุดในสาระสำคัญ หรือผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือย้ายที่อยู่
ตามทะเบียนบ้าน พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรได้ตามมาตรา ๖ จัตวา
แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ โดยเรียกเก็บ
ค่าธรรมเนียม ฉบับละ ๑๐๐ บาท ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตร
ประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๙

.../๒.กรณี...

๒. กรณีการขอมิบัตรหรือขอมิบัตรใหม่ของบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามกฎหมายกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๘

(๑) ถ้าเป็นกรณีการขอมิบัตรครั้งแรก เช่น สามเณรได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน หรือคนพิการเดินไม่ได้ตั้งแต่กำเนิดและไม่เคยทำบัตร เป็นต้น พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรได้ตามมาตรา ๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ โดยยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

(๒) ถ้ากรณีมีบัตรโดยมีหลักฐานบัตรเดิมที่หมดอายุ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่ได้ตามมาตรา ๖ ตี ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยยกเว้นไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

(๓) ถ้าเป็นกรณีการขอมิบัตรใหม่เนื่องจากบัตรเดิมสูญหาย ถูกทำลาย หรือขอเปลี่ยนบัตรเนื่องจากบัตรเดิมชำรุดหรือรายการบัตรเลอะเลือนไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ หรือผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือย้ายที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรได้ตามมาตรา ๖ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ ๑๐๐ บาท ตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจเร ขวัญเกิด)

นายอำเภอพุนพิน รักษาราชการแทนปลัดจังหวัด
ปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐๗๗-๒๗๒๕๘๖, ๐๗๗-๒๗๒๕๘๘

๑/๑๖

ที่ทำการปกครองจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เลขที่รับ ๕๕๗๘

วันที่ ๒๒ ต.ค. ๒๕๖๑

กรมการปกครอง
ถนนอิษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

กรมการปกครองจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มงานปกครอง

กลุ่มงานทะเบียน

กลุ่มงานทะเบียนและบัญชี

กลุ่มงานที่ มี ท. ๐๓๐๕๒๖

ฝ่าย.....

งาน.....

ผู้รับเรื่อง.....

๒๓๘๖๖

๒๒ ต.ค. ๒๕๖๑ แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ
บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชนของอำเภอและเทศบาล
หลายแห่ง ได้หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมการออกบัตรประจำตัวประชาชนของ
บุคคลผู้ซึ่งมีอายุเกิน ๗๐ ปี และผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้น ไม่ต้อง
มีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มายื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ในกรณีบัตรหายหรือ
ถูกทำลาย บัตรชำรุด หรือแก้ไขชื่อตัวชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือย้ายที่อยู่ ว่าการเรียกเก็บ
เงินค่าธรรมเนียมจากบุคคลดังกล่าว ตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ
บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๙ ถูกต้องตามกฎหมายที่กำหนดหรือไม่

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน
ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร
แจ้งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และเมืองพัทยา ทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีการขอมีบัตรหรือขอมีบัตรใหม่ของผู้มีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔
ซึ่งมีอายุเกิน ๗๐ ปี

(๑) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรครั้งแรก ไม่ว่าจะด้วยเหตุของการได้รับการเพิ่มชื่อ
ในทะเบียนบ้าน การได้สัญชาติไทย หรือการพ้นจากสถานะของบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรได้ตามมาตรา ๕ วรรคสี่ แห่ง
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยยกเว้น
การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

(๒) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ โดยบัตรดังกล่าวไม่อยู่ใน
เงื่อนไขที่จะใช้ได้ตลอดชีวิตตามมาตรา ๖ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน
พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่ได้ตาม
มาตรา ๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยยกเว้นไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

(๓) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจากบัตรเดิมสูญหาย ถูกทำลาย
ชำรุดในสาระสำคัญ หรือผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือย้ายที่อยู่
ตามทะเบียนบ้าน พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรได้ตามมาตรา ๖ จัตวา
แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเรียกเก็บ
ค่าธรรมเนียม ฉบับละ ๑๐๐ บาท ตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตร
ประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๙

/๒. กรณี...

๒. กรณีการขอมีบัตรหรือขอมีบัตรใหม่ของบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรตามกฎหมายกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๑) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรครั้งแรก เช่น สามเณรได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน หรือคนพิการเดินไม่ได้ตั้งแต่กำเนิดและไม่เคยทำบัตร เป็นต้น พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรได้ตามมาตรา ๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

(๒) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรโดยมีหลักฐานบัตรเดิมที่หมดอายุ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่ได้ตามมาตรา ๖ ตีหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยยกเว้นไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

(๓) ถ้าเป็นกรณีการขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรเดิมสูญหาย ถูกทำลาย หรือขอเปลี่ยนบัตรเนื่องจากบัตรเดิมชำรุดหรือรายการบนบัตรเลอะเลือนไม่อยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติ หรือผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน หรือย้ายที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้ทำบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรได้ตามมาตรา ๖ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ ๑๐๐ บาท ตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้อำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และเมืองพัทยา ถูเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ฉัตรชัย อนุญะโสภิต

(ฉัตรชัย อนุญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๖๒๐
โทรสาร ๐-๒๗๐๖-๙๒๘๙